Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2024/4775

29.7.2024

AANBEVELING VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

van 11 juni 2024

tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen

(ESRB/2024/2)

(C/2024/4775)

DE ALGEMENE RAAD VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ([1]), en met name bijlage IX,

Gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's ([2]), en met name artikel 3 en de artikelen 16 tot en met 18,

Gezien Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG ([3]), en met name titel VII, hoofdstuk 4, afdeling I,

Gezien Besluit ESRB/2011/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 20 januari 2011 houdende goedkeuring van het reglement van orde van het Europees Comité voor systeemrisico's ([4]), en met name de artikelen 18 tot en met 20,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Teneinde de doeltreffendheid en consistente toepassing van nationale macroprudentiële beleidsmaatregelen te waarborgen, is het van belang te vertrouwen op vrijwillige wederkerigheid voor maatregelen die niet onderworpen zijn aan verplichte erkenning uit hoofde van het Unierecht. Bij gebreke van erkenning is een in één lidstaat genomen macroprudentiële maatregel alleen van toepassing op kredietinstellingen waaraan vergunning is verleend door de desbetreffende lidstaat. Dit kan kredietinstellingen mogelijkheden bieden om de maatregel te omzeilen door middel van rechtstreekse grensoverschrijdende kredietverlening of kredietverlening via bijkantoren. De erkenning van nationale macroprudentiële beleidsmaatregelen kan lekkages en regelgevingsarbitrage voorkomen, als ook de verstorende gevolgen voor de mededinging die zouden voortvloeien uit de toepassing van verschillende macroprudentiële vereisten met betrekking tot dezelfde blootstellingen, afhankelijk van de plaats waar een kredietinstelling is gevestigd.

(2) Het in Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's vastgelegde kader inzake vrijwillige wederkerigheid voor macroprudentiële beleidsmaatregelen ([5]) moet verzekeren dat alle in een lidstaat geactiveerde macroprudentiële beleidsmaatregelen die op blootstellingen zijn gebaseerd in andere lidstaten wederkerig worden toegepast.

([1]) PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3.
([2]) PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1.
([3]) PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338.
([4]) PB C 58 van 24.2.2011, blz. 4.
([5]) Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 15 december 2015 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 97 van 12.3.2016, blz. 9).

(3) Op 12 maart 2024 heeft Banca d'Italia, handelend als aangewezen autoriteit in de zin van artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) in kennis gesteld van haar voornemen om overeenkomstig artikel 133, lid 9, van die richtlijn een sectoraal systeemrisicobufferpercentage vast te stellen, om de Italiaanse banksector beter bestand te maken tegen schokken die geen verband houden met de kredietcyclus, en dus haar vermogen om verliezen op te vangen en de kredietverlening aan de economie te ondersteunen. Het systeemrisicobufferpercentage zal van toepassing zijn op kredietinstellingen waaraan in Italië vergunning is verleend. Een systeemrisicobufferpercentage van 0,5 % voor alle kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen in Italië zal met ingang van 31 december 2024 van toepassing zijn. Het percentage zal met ingang van 30 juni 2025 worden verhoogd tot 1 %. Het systeemrisicobufferpercentage zal ten minste om de twee jaar worden herzien.

(4) Op 12 maart 2024 heeft Banca d'Italia, handelend als aangewezen autoriteit in de zin van artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, bij het ESRB een verzoek ingediend om wederkerige toepassing van de bovengenoemde macroprudentiële beleidsmaatregel op individuele en geconsolideerde basis aan te bevelen, overeenkomstig artikel 134, lid 5, van Richtlijn 2013/36/EU.

(5) De wederkerige toepassing van macroprudentiële kapitaalvereisten die door autoriteiten van andere lidstaten op individuele en geconsolideerde basis worden geactiveerd, ongeacht of de betrokken blootstellingen worden aangehouden via dochterondernemingen of bijkantoren, dan wel het gevolg zijn van directe grensoverschrijdende kredietverlening, beperkt lekkages en regelgevingsarbitrage, pakt systeemrisico's aan en bevordert aldus de algehele doeltreffendheid van het macroprudentiële beleid door ervoor te zorgen dat verhoogde risico's niet alleen worden aangepakt in de lidstaat die het systeemrisicobufferpercentage heeft ingevoerd, maar ook in andere lidstaten waar bankgroepen aan die verhoogde risico's zijn blootgesteld. De erkenning moet derhalve ook tot doel hebben ervoor te zorgen dat bankgroepen die aan die systeemrisico's zijn blootgesteld, voldoende veerkrachtig zijn. Derhalve moeten macroprudentiële kapitaalvereisten die voortvloeien uit een besluit om macroprudentiële maatregelen van andere lidstaten te erkennen, in het algemeen zowel op individuele als op geconsolideerde basis worden toegepast.

(6) Om het Italiaanse systeemrisicobufferpercentage op verzoek van Banca d'Italia te erkennen, kunnen de betrokken bevoegde en/of aangewezen autoriteiten van een andere lidstaat een systeemrisicobufferpercentage vaststellen overeenkomstig de artikelen 134 en 133 van Richtlijn 2013/36/EU.

(7) Overeenkomstig artikel 134, lid 1, van Richtlijn 2013/36/EU zou de erkenning van het aangemelde Italiaanse systeemrisicobufferpercentage door andere lidstaten van toepassing zijn op in Italië gesitueerde blootstellingen van instellingen waaraan vergunning is verleend in de lidstaten die wederkerigheid toepassen.

(8) Overeenkomstig artikel 133, lid 4, van Richtlijn 2013/36/EU kan op individuele, gesubconsolideerde of geconsolideerde basis een systeemrisicobufferpercentage worden toegepast. De erkenning van een door een andere lidstaat vastgesteld systeemrisicobufferpercentage houdt derhalve de mogelijkheid in om een systeemrisicobufferpercentage toe te passen op alle blootstellingen op geconsolideerde basis (met inbegrip van blootstellingen die worden aangehouden via dochterondernemingen die in een andere lidstaat zijn gevestigd).

(9) Afwijking van de algemene benadering van de toepassing van de erkende Italiaanse macroprudentiële beleidsmaatregel op zowel individuele als geconsolideerde basis kan in bepaalde gevallen gerechtvaardigd zijn, bijvoorbeeld wanneer de autoriteiten die wederkerigheid toepassen van oordeel zijn dat die systeemrisico's reeds adequaat en passend worden beperkt door bestaande macroprudentiële of microprudentiële vereisten die worden toegepast in de lidstaat waar de bankgroep is geconsolideerd.

(10) In Aanbeveling ESRB/2015/2 van het ESRB, zoals gewijzigd bij Aanbeveling ESRB/2017/4 ([6]), wordt aanbevolen dat de betrokken autoriteit die een macroprudentiële beleidsmaatregel activeert, een maximum materialiteitsdrempel voorstelt, wanneer het bij het ESRB een verzoek om toepassing van wederkerigheid indient, waaronder de blootstelling van een individuele financiële dienstverlener aan het vastgestelde macroprudentiële risico in de jurisdictie waar de macroprudentiële beleidsmaatregel door de activerende autoriteit wordt toegepast, als niet-materieel kan worden beschouwd. Het ESRB kan een afwijkende drempelwaarde aanbevelen als zij dat noodzakelijk acht.

([6]) Aanbeveling ESRB/2017/4 van het Europees Comité voor systeemrisico's van vrijdag 20 oktober 2017 tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 431 van 15.12.2017, blz. 1).

(11) Naar aanleiding van het Italiaans verzoek tot toepassing van wederkerigheid door andere lidstaten en om de verwezenlijking van negatieve grensoverschrijdende effecten in de vorm van lekkages en regelgevingsarbitrage die zouden kunnen voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de in Italië toe te passen macroprudentiële beleidsmaatregel te voorkomen, heeft de Algemene Raad van het ESRB besloten deze maatregel in de lijst van macroprudentiële beleidsmaatregelen op te nemen die uit hoofde van Aanbeveling ESRB/2015/2 voor de toepassing van wederkerigheid worden aanbevolen. De Algemene Raad van het ESRB heeft eveneens besloten een instellingsspecifieke materialiteitsdrempel van 25 miljard EUR aan te bevelen. De betrokken autoriteiten die de maatregel wederkerig toepassen, kunnen instellingen vrijstellen van het systeemrisicobuffervereiste zolang hun relevante blootstellingen niet meer dan 25 miljard EUR bedragen. Aangezien de maatregel die moet worden uitgebracht ter erkenning van het aangemelde Italiaanse systeemrisicobufferpercentage, ook op geconsolideerde basis moet worden toegepast, moet de som van de blootstellingen die worden aangehouden via bijkantoren, de blootstellingen als gevolg van directe grensoverschrijdende kredietverlening en de blootstellingen die worden aangehouden via dochterondernemingen, worden beoordeeld aan de hand van de materialiteitsdrempel.

(12) Derhalve moet Aanbeveling ESRB/2015/2 dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

Wijzigingen

Aanbeveling ESRB/2015/2 wordt als volgt gewijzigd:

1. in afdeling 1 wordt subaanbeveling C(1) als volgt gewijzigd door invoeging van de volgende maatregel:

   "Italië:

   — een systeemrisicobufferpercentage van 0,5 % voor alle in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen, van toepassing met ingang van 31 december 2024 tot en met 29 juni 2025; verhoogd tot een systeemrisicobufferpercentage van 1,0 % voor alle in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen, met ingang van 30 juni 2025."

2. de bijlage wordt overeenkomstig de bijlage bij deze aanbeveling gewijzigd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 11 juni 2024.

Hoofd van het ESRB-secretariaat,
namens de Algemene Raad van het ESRB,
Francesco MAZZAFERRO

BIJLAGE

De bijlage bij Aanbeveling ESRB/2015/2 wordt als volgt gewijzigd door invoeging van de volgende maatregel:

"**Italië:**

Een systeemrisicobufferpercentage van 0,5 % voor alle in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen, van toepassing met ingang van 31 december 2024 tot en met 29 juni 2025; verhoogd tot een systeemrisicobufferpercentage van 1,0 % voor alle in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen, met ingang van 30 juni 2025.

I. Beschrijving van de maatregel

1. De Italiaanse maatregel, toegepast overeenkomstig artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, legt een systeemrisicobuffer op voor in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen van alle kredietinstellingen waaraan in Italië vergunning is verleend, op individuele en geconsolideerde basis.

2. Met ingang van 31 december 2024 is een systeemrisicobufferpercentage van 0,5 % van toepassing, dat met ingang van 30 juni 2025 wordt verhoogd tot 1 %.

II. Wederkerigheid

3. De betrokken autoriteiten die wederkerigheid toepassen, wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen op de Italiaanse maatregel door deze toe te passen op in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen van banken. De maatregel kan wederkerig worden toegepast aan de hand van het volgende toepassingsgebied in de COREP-rapportage: Geografische uitsplitsing van blootstellingen naar vestigingsplaats van de debiteur, som van de blootstellingen met betrekking tot Italiaanse ingezetenen in rij 170, kolom 90 van COREP-tabel C 09.01 en rij 150, kolom 125, van COREP-tabel C 09.02.

4. Naar aanleiding van het verzoek van Banca d'Italia wordt aanbevolen dat de betrokken autoriteiten de Italiaanse maatregel wederkerig toepassen door deze op individuele en geconsolideerde basis toe te passen.

5. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is, wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen om na raadpleging van het ESRB een in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregel toe te passen die het meest gelijkwaardige effect heeft als de voornoemde voor wederkerige toepassing aanbevolen maatregel. Dit kan het vaststellen van toezichtmaatregelen en -bevoegdheden zoals vastgesteld in titel VII, hoofdstuk 2, afdeling IV, van Richtlijn 2013/36/EU omvatten.

6. Aanbevolen wordt dat de betrokken autoriteiten ervoor zorgen dat:

   a) een wederkerige maatregel met een percentage van 0,5 % wordt toegepast en wordt nageleefd met ingang van 31 december 2024 tot en met 29 juni 2025;

   b) een wederkerige maatregel met een percentage van 1 % wordt toegepast en wordt nageleefd met ingang van 30 juni 2025.

III. Materialiteitsdrempel

7. De maatregel wordt aangevuld met een instellingsspecifieke materialiteitsdrempel op basis van in Italië gesitueerde blootstellingen. De betrokken autoriteiten die wederkerigheid toepassen op de maatregel, kunnen kredietinstellingen vrijstellen van het systeemrisicobuffervereiste zolang hun relevante blootstellingen een materialiteitsdrempel van 25 miljard EUR niet overschrijden, hetgeen overeenkomt met ongeveer 1 % van alle in Italië gesitueerde kredietrisicoblootstellingen en tegenpartijkredietrisicoblootstellingen. Om te bepalen welke relevante blootstellingen moeten worden opgenomen in de berekening van blootstellingen die worden beoordeeld aan de hand van de materialiteitsdrempel, houden de betrokken autoriteiten ten minste rekening met de blootstellingen in het volgende toepassingsgebied in de COREP-rapportage: Geografische uitsplitsing van blootstellingen naar vestigingsplaats van de debiteur, som van blootstellingen met betrekking tot Italiaanse ingezetenen in rij 170, kolom 10 van COREP-tabel C09.01 en rij 150, kolom 10, van COREP-tabel C09.02.

8. Alle blootstellingen die worden aangehouden via bijkantoren en directe grensoverschrijdende kredietverlening en via dochterondernemingen moeten worden meegenomen in de berekening van blootstellingen die worden beoordeeld aan de hand van de materialiteitsdrempel.

9. In lijn met afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 is de materialiteitsdrempel van 25 miljard EUR een aanbevolen maximumdrempelniveau. De betrokken autoriteiten kunnen derhalve in een voorkomend geval een lagere drempel vaststellen voor hun jurisdicties, in plaats van de aanbevolen drempel toe te passen, of wederkerigheid toepassen ten aanzien van de maatregel zonder een materialiteitsdrempel. Bij het vaststellen van een materialiteitsdrempel moeten de betrokken autoriteiten rekening houden met de blootstelling van elke individuele financiële dienstverlener aan het vastgestelde macroprudentiële risico in Italië en beoordelen of dit risico als niet-materieel kan worden beschouwd.

10. Indien er geen kredietinstellingen zijn waaraan in de lidstaten een vergunning is verleend die materiële blootstellingen in Italië hebben, kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaten krachtens afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 besluiten geen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Italiaanse maatregel. In dat geval moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van de blootstellingen monitoren en hen wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Italiaanse maatregel zodra een kredietinstelling de aanbevolen materialiteitsdrempel overschrijdt.”